

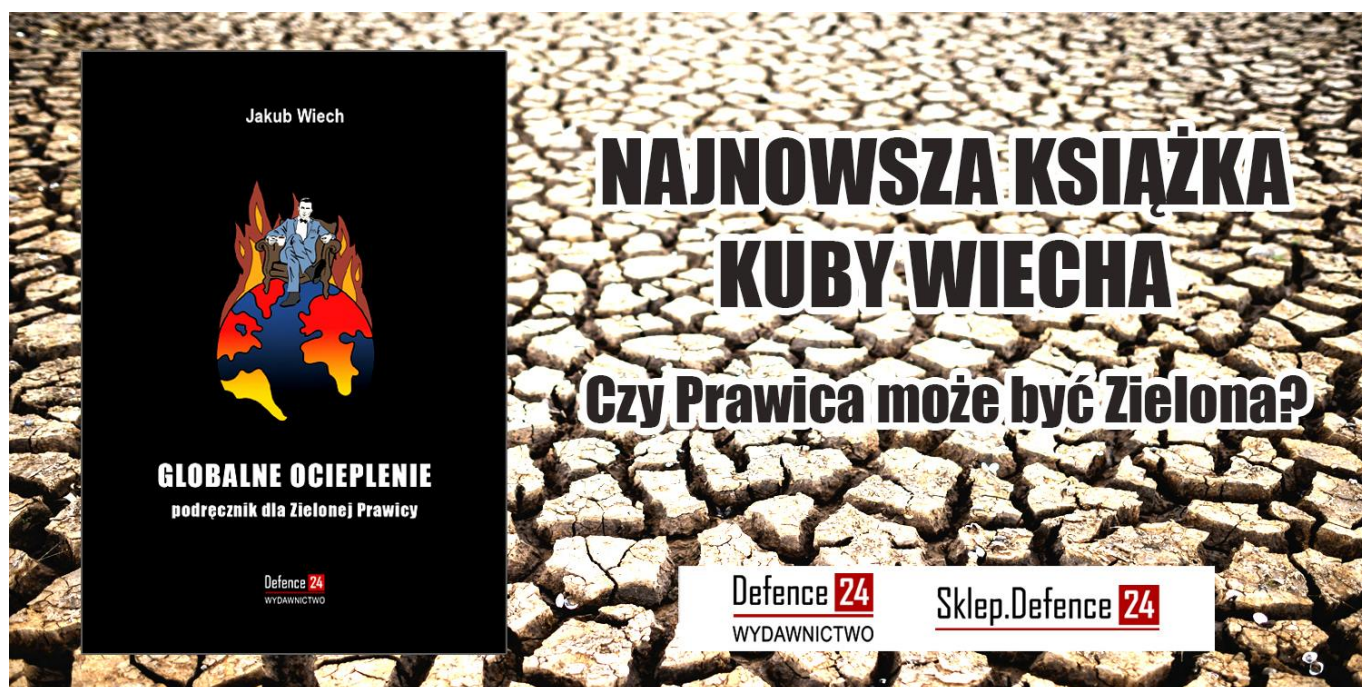
POLSKI ATOM. ROK 2020 KOŃCZYMY BEZ PRZEŁOMU, ALE Z NADZIEJAMI [PODSUMOWANIE]

W roku 2020 obyło się bez przełomu w polskim projekcie jądrowym. Jednakże podjęte w ciągu ostatnich 12 miesięcy decyzje dają jednak istotne nadzieje zwolennikom atomu.

Bez przełomu, ale też bez kolapsu – tak opisać można znaczenie roku 2020 dla polskiego projektu jądrowego. Ostatnie 12 miesięcy przyniosło bowiem szereg istotnych decyzji dla tego przedsięwzięcia, lecz te najbardziej wyczekiwane wciąż nie nadeszły.

Pierwsza połowa roku 2020 naznaczona była chaosem związanym z pandemią koronawirusa, więc wydarzenia zaczęły nabierać tempa dopiero w czerwcu. Wtedy też, podczas waszyngtońskiego szczytu prezydentów Polski i USA pojawiły się deklaracje dotyczące rozwoju polskiego programu jądrowego. Poinformowano, że wkrótce sfinalizowana zostanie polsko-amerykańska umowa międzyrządowa, która umożliwi rozpoczęcie prac projektowych związanych z budową konwencjonalnej energetyki jądrowej w Polsce. Jak stwierdził prezydent Duda, podmioty, które mają być zaangażowane w to przedsięwzięcie, zostały już wybrane, a same uzgodnienia są daleko posunięte.

Na realizację zapowiedzi prezydenta czekać było trzeba cztery miesiące. 19 października minister Piotr Naimski podpisał dziś polsko-amerykańską umowę międzyrządową o współpracy w celu rozwoju energetyki jądrowej oraz cywilnego przemysłu jądrowego w Polsce. Miało to miejsce podczas zdalnej rozmowy z sekretarzem energii USA Danem Brouillette, zorganizowanej podczas szczytu państw Trójmorza w Tallinie.

Jakub Wiech

GLOBALNE OCIEPLENIE
podręcznik dla Zielonej Prawicy

Defence 24
WYDAWNICTWO

**NAJNOWSZA KSIĄŻKA
KUBY WIECHA**

Czy Prawica może być Zielona?

Defence 24
WYDAWNICTWO

Sklep.Defence 24

Jak poinformował Departament Energii USA, dokument zakłada, że w ciągu następnych 18 miesięcy Stany Zjednoczone i Polska będą pracować nad raportem dotyczącym projektu wdrożenia polskiego programu jądrowego oraz ustaleń finansowych. Będzie to podstawa dla długoterminowego zaangażowania Ameryki oraz dla ostatecznych decyzji w tym zakresie podejmowanych przez rząd w Warszawie.

Umowa opuszywała też kwestie wsparcia podmiotów gospodarczych, regulacji, badań oraz szkoleń, rozwoju łańcuchów dostaw oraz podnoszenia świadomości dotyczącej energetyki jądrowej w społeczeństwie.

Popisanie tego dokumentu rzuciło więcej światła na zakres współpracy jądrowej na linii Warszawa-Waszyngton. Można z niego wydedukować również pewne techniczne szczegóły dotyczące ewentualnego transferu technologii. Według doniesień Agencji Reutera oraz portalu Investing.com w rozmowy dotyczące współpracy przy polskim projekcie jądrowym zaangażowana ma być amerykańska firma Westinghouse, będąca obecnie własnością Brookfield Asset Management. Spółka ta dysponuje projektem reaktora AP1000 typu PWR generacji III+, czyli spełniającym wymagania zarysowane w polskim programie jądrowym.

To właśnie ten projekt najprawdopodobniej zostanie zaoferowany stronie polskiej w ramach współpracy na polu energetyki jądrowej. Obecnie w budowie lub użyciu znajduje się sześć jednostek typu AP1000. Cztery z nich znajdują się w Chinach, a dwa w blokach 3 oraz 4 amerykańskiej elektrowni jądrowej Vogtle.

Rok 2020 przyniósł również potencjalne rozwiązanie kwestii finansowania polskiego projektu jądrowego. Chodzi mianowicie o model, który został zastosowany przy realizacji rozbudowy rumuńskiej elektrowni jądrowej, w którą zaangażowani są Amerykanie. Na początku października rumuński minister gospodarki, energii i rozwoju Virgil Popescu oraz sekretarz energii USA Dan Brouillette parafowali draft umowy międzyrządowej, który zakłada rumuńsko-amerykańską współpracę przy konserwacji i rozbudowie elektrowni jądrowej Cernavodă. Umowa zakłada wykorzystanie ekspertów i technologii z USA przy budowie reaktorów nr 3 oraz 4, a także konserwację reaktora nr 1. Z kolei jak podał portal Romania Insider, rumuński rząd ma odbyć spotkanie z prezeską Exim Bank Kimberley Reed celem zawarcia porozumień w zakresie finansowania inwestycji w elektrowni Cernavodă. Exim Bank (a właściwie: Export-Import Bank of the United States) to instytucja należąca do rządu federalnego USA, która zajmuje się oferowaniem kredytów na rynku międzynarodowym. Z takich instrumentów może skorzystać Polska.

Tuż przed podpisaniem umowy międzyrządowej, Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie aktualizacji rządowego programu wieloletniego „Program polskiej energetyki jądrowej”. Według dokumentu wybór technologii nastąpi w 2021 roku, a lokalizacji w 2022 r.

Na tym kończą się jednak pozytywne informacje w sprawie polskiego atomu z 2020 roku. Czego zatem brakło?

Przede wszystkim, brakło oficjalnej decyzji, chyba najbardziej oczekiwanej w kwestii energetyki jądrowej. Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku, kluczowy dokument projektujący rozwój polskiej energetyki, zawierający istotny komponent jądrowy, pozostaje niezatwierdzony. Mało tego – PEP2040 będzie musiał poczekać na zakończenie rozmów rządu z górnikiem. Do rezultatów tych porozumień zależeć będzie oficjalny kształt Polityki Energetycznej (co wydaje się dość kuriozalne).

Co więcej, trudno zrozumieć zwłokę z wyborem lokalizacji. O projekcie jądrowym rząd Zjednoczonej Prawicy mówi już od pięciu lat – pomimo tego, na lokalizację przyjdzie czekać jeszcze dwa lata. Tymczasem pierwszy polski blok jądrowy ma ruszyć już w 2033 roku. Z kolei budowa tej jednostki – według zapowiedzi rządu – ma ruszyć w roku 2026. Czy zatem tak wąskie okienko czasowe wystarczy, by nad Wisłą powstała elektrownia jądrowa?

To zależy. Zależy przede wszystkim od tego, co nastąpi w roku 2021. Atom może działać w Polsce wiele dobrego. Polska energetyka to w zasadzie monokultura węglowa. Spośród ok. 34 GW zainstalowanych w elektrowniach zawodowych, 31 GW to moce w węglu kamiennym i brunatnym. Rozwój innych źródeł energii jest potrzebą o znaczeniu strategicznym – polskie paliwo węglowe, po które opłaca się sięgać, powoli zaczyna się bowiem kończyć, a wiele bloków powoli dożywa okresu, na jaki zostały zaprojektowane. Polska potrzebować będzie dużych ilości nowych, stabilnych oraz czystych mocy, zwłaszcza jeśli chce dalej rozwijać swoją gospodarkę. Takie właściwości posiada zaś energetyka jądrowa.